

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/1976/2023.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Kfv.III.37.206/2023/8. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítvány tárgyában az eljárást megszünteti.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozók alkotmányjogi panaszukban az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján a Kúria Kfv.III.37.206/2023/8. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérték az Alkotmánybíróságtól.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz előzménye, hogy a Kecskemét Déli Iparterület energetikai fejlesztésével összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról szóló 65/2017. (III. 20.) Korm. rendeletben a Kormány az Albertirsa-Kecskemét között távvezeték létesítésével kapcsolatos közigazgatási hatósági ügyeket nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánította.
- [3] Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság a MAVIR Magyar Villamosenergia-ipari Átviteli Rendszerirányító Zrt. (a továbbiakban: alperesi érdekelt) részére a környezetvédelmi engedélyezési eljárás lefolytatását követően a hivatkozott nyomvonal szakaszon tervezett 400 kV-os távvezeték létesítésére környezetvédelmi engedélyt adott.
- [4] A – többek között a jelen ügyben is indítványozóként szereplő személyek által benyújtott – fellebbezés folytán eljáró Pest Megyei Kormányhivatal az elsőfokú hatóság által megadott környezetvédelmi engedély megváltoztatásával másodfokon is környezetvédelmi engedélyt adott a távvezeték létesítésére.
- [5] A másodfokú határozattal szembeni keresetet elbíráló Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 110.K.27.576/2018/36. számú ítéletében a keresetet elutasította. Kifejtette egyfelől, hogy a hatóságok eljárása megfelelt a vonatkozó jogszabályoknak, ezért nem állapítható meg, hogy sérelmet szenvedett a felperesek egészséghez és

egészséges környezethez való alapjoga. Másfelől a nyomvonal kijelölésére és a vezetékjog engedélyezésére irányuló hatósági eljárás a környezeti hatásvizsgálati eljárástól elkülönült közigazgatási hatósági eljárás, ezért a nyomvonal kijelölése a perben nem vitatható.

- [6] Az elsőfokú ítélettel szemben a per felperesei felülvizsgálati kérelmet terjesztettek elő, amelynek befogadását a Kúria a Kfv.III.37.011/2019/2. számú végzésében megtagadta.
- [7] 1.2. Az alperesi érdekelt kérelmére a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: Vet.) alapján Budapest Főváros Kormányhivatala miután arra a következtetésre jutott, hogy az építést engedélyező vezetékjogi engedély megadásának és a vezetékjog alapításának jogszabályi akadályai nincs és a közcélú hálózat létesítése az érintett ingatlanok használatát lényegesen nem akadályozza, engedélyezte a tervezett közcélú hálózat építését a vonatkozó nyomvonalrajzok szerint és egyidejűleg a vezetékjogot megalapította.
- [8] Az indítványozók, mint felperesek és két felperesi érdekelt keresetben kérték a határozat megsemmisítését. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 105.K.33.875/2018/30. számú ítéletével az alperes hatóság határozatát megsemmisítette és az alperest új eljárásra kötelezte, mivel álláspontja szerint az alperesi határozat érdemi felülvizsgálatra nem volt alkalmas.
- [9] A Kúria a Kfv.VI.38.206/2019/14. számú végzésében az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította, lényeges eljárásjogi jogszabálysértésként értékelte ugyanis azt, hogy az elsőfokú bíróság tanácsa az ügyet egyesbíró elé utalta, majd az egyesbíró azt visszautalta tanács eljárására. A Kúria nem osztotta azt az elsőfokú bírósági álláspontot, hogy az alperesi határozat érdemi felülvizsgálatra ne lett volna alkalmas. Az új eljárás vonatkozásában a kúriai végzés előírta, hogy azt az elsőfokú bíróságnak soron kívül kell lefolytatnia az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) és a nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény által meghatározott eljárási rendben, ugyanakkor a gyorsított eljárási rend mellett sem sérülhetnek a felperesek törvényben rögzített garanciális jogai és Alaptörvényben védett érdekei.
- [10] A megismételt eljárásban az egyesbíróként eljáró Fővárosi Törvényszék 7.K.701.310/2020/12. számú jogerős ítéletében a keresetet elutasította. A bíróság kifejtette, a tárgyi ügy jelentőségéhez mérten szűk korlátok ellenére az alperes az Ákr. 62. §-ában foglalt tényállás-tisztázási kötelezettségének eleget tett és az érintett nyomvonal megfelelőségével kapcsolatos döntését az alperes a szükséges mértékben megindokolta. A törvényszék kiemelte, hogy a környezetvédelmi engedély jogorvoslattal már nem támadható, az azt tartalmazó határozat nem tárgya a pernek, ezért az ehhez kapcsolódóan állított jogszabálysértések érdemben nem vizsgálhatók.

- [11] A jogerős ítélet ellen a felperesek és az I. rendű felperesi érdekelt terjesztettek elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérték az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, azzal, hogy a törvényszék érdemben vizsgálja meg a keresetlevélben szereplő jogszabálysértéseket. Felrőtták a bíróságnak többek között, hogy a felperesi kérelem ellenére nem vizsgálta a tervezett vezeték életvitelükre, egészségükre és gazdaságukra gyakorolt hatását, amelyet az alperes sem tett meg. Állításuk szerint az alperesi határozat és a bírósági ítélet sérti az Alaptörvény több cikkét is.
- [12] A Kúria felülvizsgálati eljárásban hozott Kfv.III.37.206/2023/8. számú ítélete az új eljárás eredményeként hozott elsőfokú ítéletet hatályában fenntartotta.
- [13] 2. Az indítványozók ezt követően fordultak alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz a Kúria ítéletével szemben. Az indítványozók előadása szerint az ingatlanjaik használatában káros egészségügyi hatások és értékcsökkenés várhatók.
- [14] Állításuk szerint az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes hatósági eljáráshoz való jogukat sérti, hogy a vezetékjog engedélyezése során – annak ellenére, hogy az indítványozók erre felhívták a figyelmet – érdemben egyetlen hatóság sem értékelte, hogy a vezeték milyen hatást gyakorol majd az itt élők egészségére és mennyiben befolyásolja a területek használhatóságát.
- [15] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésébe foglalt jogorvoslathoz való joggal ellentétesnek tartják, hogy a támadott ítélet a felülvizsgálati kérelmüket azzal utasította el, hogy a felvetett kérdéseiket környezetvédelmi engedélyezési eljárás során kellett volna érvényesíteniük, holott az azt követő bírósági eljárásban az ítélet éppen ennek az ellenkezőjét fejtette ki, amely álláspont felülvizsgálatát a Kúria végzése nem tartotta jelentős jogi kérdésnek, ezért befogadhatónak sem.
- [16] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való alapjogot sérti álláspontjuk szerint, hogy a vezetékjogi eljárásban a Kúria a bíróságot új eljárásra utasító végzésében éppen az ügyfelek garanciális jogai érvényesülésének fontosságát emelte ki, később azonban – a támadott ítéletben – mégis megfosztotta az indítványozókat attól, hogy az általuk felvetett kérdéseket a bíróság, illetve az engedélyező hatóság érdemben elbírálja.
- [17] Az Alaptörvény XXI. cikk (1) bekezdésébe foglalt egészséges környezethez való alapjoguk sérelmét azzal indokolták, hogy megítélésük szerint a Kúria tévesen jutott arra a következtetésre, hogy az elővigyázatosság elvének megfelelt az alperesi, vezetékjogi létesítési engedélyt kiadó hatósági határozat.
- [18] Sértette az eljárás továbbá az Alaptörvény VI. cikkét és XVI. cikkét, amely szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, otthona nyugalma tiszteletben tartsák, valamint a gyermekek testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz való alapjogát.

- [19] 3. Az Alkotmánybíróság tanácsa úgy ítélte meg, hogy Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes hatósági eljáráshoz való jog részét képező, a törvényben meghatározottak szerint indokolt hatósági döntéshez való joggal összefüggésben a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség lehetőségét vetette fel az, hogy *a)* az alperes hatóság a döntésében a vonatkozó jogszabályokban előírtak szerint nem mutatta be döntésének lényegi indokait (miért az engedélyezett nyomvonal kijelölése volt a legmegfelelőbb a fejlesztésre és a vezetékJog létesítése mennyiben befolyásolja az érintett ingatlanok használhatóságát) és *b)* a bíróságok mindezek ellenére hagyták helyben a hatósági határozatot, mintegy elfogadva az alaptörvény-ellenességet {lásd: 3434/2023. (X. 25.) AB határozat, Indokolás [46]; 5/2019. (III. 11.) AB határozat, Indokolás [13]; 8/2020. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [41] – [51]; Vet. 123. § (1) és (3) bekezdései; Ákr. 81. § (1) bekezdése}, ezért az Abtv. 29. §-a alapján az alkotmányjogi panaszt 2024. április 23. napján befogadta.
- [20] 4. Az alperesi érdekelt a 2024. május 30. napján érkezett és 2024. november 14. napján kiegészített beadványaiban arról tájékoztatta az Alkotmánybíróságot, hogy az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló perbeli vezetékJogi engedély tárgyát képező 400 kV-os Albertirsa-Kecskemét Távvezeték beruházás elvetésre került, nem kerül megvalósításra, ezért a távvezetésekre tekintettel a vezetékJog bejegyzéssel érintett ingatlanok tekintetében az alperesi érdekelt a 2023. július 31. napján kelt törlési nyilatkozatával a bejegyzett vezetékJogok ingatlan-nyilvántartási törlését kezdeményezte, amelynek a hatóság eleget tett. Nyilatkozott továbbá, hogy a MAVIR Zrt. jelenlegi hálózatfejlesztési célú terveiben a fentiek okán már nem szerepel olyan jövőben megvalósítani kívánt távvezetési beruházás, amely a perbeli ingatlanokat érintené, azaz a MAVIR ZRt. jelenlegi hálózatfejlesztési célú terveiben szereplő tervezett távvezetési beruházások nem érintik a perbeli ingatlanokat. A fentiek tanúsítására csatolta az érintett ingatlanok tulajdoni lapjainak szemlét.
- [21] 5. Az alperesi érdekelt nyilatkozatai és a csatolt dokumentumok alapján az Alkotmánybíróság jelen ügyben arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz, mint speciális, az alapjogi sérelmek orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás folytatására okot adó körülmény ebben az esetben már nem áll fenn, azaz az indítvány tárgytalanná vált.
- [22] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság az eljárást az Abtv. 59. §-a alapján, az Ügyrend 67. § (2) bekezdés *e)* pontjára figyelemmel, az ügy nyilvánvaló okafoyottságára tekintettel megszüntette {lásd: 3219/2017. (IX. 13.) AB végzés, Indokolás [9] – [10]}.

Budapest, 2024. december 10.

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró